

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova

Colegiul Național de Comerț al ASEM

Directorul Colegiului Național de Comerț al ASEM

Aprob:

Lidia Pleșca

2017

Curriculumul disciplinar

F.08.O.017 Analiza economico-financiară în unitățile comerciale

Specialitatea: **41630 - Merceologie**

Calificarea: **331305 - Tehnician merceolog**

Numărul de credite - **3**

Chișinău, 2017

Curriculumul a fost elaborat cu suportul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autori:

Chiriac Viorica, profesor de discipline economice, gradul didactic unu, Colegiul Național de Comerț al Academiei de Studii Economice din Moldova

Cebotari Inesa, profesor de discipline economice, gradul didactic unu, Colegiul Agroindustrial din Ungheni

Aprobat de:

Consiliul metodic-științific al Colegiului Național de Comerț al Academiei de Studii Economice din Moldova

Directorul Colegiului Național de Comerț al ASEM

Recenzenți:

1. Ciorici Stela, Manager de formare, SRL „MOLDRETAIL GROUP ”, str. Muncești 121, MD 2002
2. Leancă Aureliu, Director, SRL „PAN-CAR-LEAN” , str. Miciurin 35, or. Durlești, MD 2003

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic
<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>.

Cuprins

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională	4
III. Competențele profesionale specifice disciplinei.....	5
IV. Administrarea disciplinei.....	5
V. Unitățile de învățare.....	6
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare.....	7
VII. Studiu individual ghidat de profesor.....	7
VIII. Lucrările practice recomandate.....	8
IX. Sugestii metodologice.....	9
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale.....	10
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii.....	13
XII. Resursele didactice recomandate elevilor.....	13

I. Preliminarii

Analiza economico-financiară în unitățile comerciale se ocupă cu studierea fenomenelor și proceselor economice care au loc la nivelul acestor entități, a rezultatelor economico-financiare obținute, în raport cu sarcinile programate, stabilirea cauzelor care provoacă abateri și desfășurarea fenomenelor analizate și luarea măsurilor pentru reglarea și optimizarea întregii activități.

Studiul acestei unități de curs va permite elevilor să înțeleagă mai profund rolul analizei ca element necesar al sistemului de gestiune, obiectul și metoda ei; de a însuși procedeele metodice de analiză a indicatorilor rezultativi și de a-și clarifica sursele de informație necesare pentru a efectua analiza economică.

În procesul însușirii materiei se vor folosi intens cunoștințele căpătate în cadrul următoarelor unități de curs:

F.05.O.012 Teorie economică,

U.02.O.005 Bazele antreprenoriatului,

F.05.O.013 Bazele contabilității.

Cunoștințele și deprinderile obținute în procesul studierii cursului vor servi ca suport la elaborarea proiectului de diplomă sau la susținerea examenului de calificare.

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională

În scopul cunoașterii fenomenelor, al depistării legăturilor cauzale, apare necesară ***analiza*** – o metodă de cercetare bazată pe descompunerea unui întreg (fie el obiect, fenomen, proces) în elementele, laturile sau trăsăturile sale componente, precum și stabilirea factorilor și cauzelor care l-au generat, în scopul relevării naturii, locului, însemnătății și necesității lor în cadrul activităților.

Așadar cu ajutorul analizei și sintezei se cercetează lucrurile, fenomenele și procesele din realitate, descoperă structura, verifică, stabilește relații de cauzalitate, factorii care le generează, descoperă legile formării și desfășurării lor, și pe această bază, se formulează decizii privind la activitatea de viitor. Cunoașterea completă unei activități, a obiectelor, a fenomenelor, necesită îmbinarea într-o unitate a analizei și sintezei ca mijloace ale cunoașterii.

Unitatea de curs cercetează activitățile sau fenomenele din punct de vedere economic, respectiv al consumului de resurse și al rezultatelor obținute. Esențialul în analiza economică îl constituie luarea în considerare a relațiilor structural funcționale și a celor de cauză-efect.

Disciplina propusă are drept scop formarea gândirii economice a viitorilor tehnicieni pentru dezvoltarea capacității de înțelegere a complexității proceselor economice în scopul

identificării măsurilor de creștere a eficienței economice prin perfecționarea metodelor și tehnicilor de analiza în contextul economiei de piață.

Prin conținutul său, *Analiza economico-financiară în unitățile comerciale*, va contribui la formarea profesională a elevilor ca specialiști în domeniul comerțului, capabili să aprecieze performanțele obținute de entitățile comerciale, să releve rezervele interne de reducere a cheltuielilor și să ia decizii manageriale cu caracter economic.

III. Competențe profesionale specialității și specifice disciplinei

3.1 Competențe profesionale specialității

Selectarea și aplicarea de metode, tehnici și procedee pentru utilizarea eficientă a bazelor de date și a informațiilor cu caracter economic.

3.2 Competențele profesionale specifice disciplinei

CS1. Recunoașterea conceptelor de bază ale analizei economico-financiare, a metodelor și procedeelelor care se utilizează în analiza activității unităților comerciale.

CS2. Aprecierea generală a mărimii și evoluției indicatorilor valorici, a corelației cu resursele unității comerciale și a tehnicii de analiză factorială a acestora.

CS3. Cercetarea adecvată a structurii costului de producție, cheltuielilor întreprinderii pe tipuri de activități și căile de minimizare a acestora.

CS4. Identificarea pragului de rentabilitate al entității comerciale cu producție omogenă, eterogenă și pe tipuri de produse, și a corelației Cost – Volum – Profit.

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Studiul individual		
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
VIII	90	36	24	30	Examen	3

V. Unitățile de învățare

Unitățile de competență	Unitățile de conținut
1. BAZELE ALE ANALIZEI ECONOMICO-FINANCIARE	
UC1. Recunoașterea conceptelor de bază ale analizei economico-financiare, a metodelor și procedeele care se utilizează în analiza activității unităților comerciale: - <i>recunoașterea conceptului de analiză economico-financiară</i> - <i>identificarea procesului de analiză economico-financiară</i> - <i>utilizarea metodelor cantitative și calitative în analiza economico-financiară</i>	1. Fundamente teoretice ale analizei activității economico – financiare 2. Analiza activității economico – financiare în mecanismul conducerii 3. Metodologia analizei activității economico – financiare
2. ANALIZA REZULTATELOR ACTIVITĂȚII DE PRODUCȚIE ȘI COMERCIALIZARE	
UC2. Aprecierea generală a mărimii și evoluției indicatorilor valorici, a corelației cu resursele unității comerciale și explicarea tehnicii de analiză factorială a acestora: - <i>examinarea modului de analiză a îndeplinirii programului de producție pe sortimente, după structură, calitate, competitivitate și ritmicitate</i> - <i>aprecierea generală a mărimii și evoluției venitului din vânzări, productivității muncii, utilizarea resurselor materiale</i> - <i>expunerea modului de calculare a influenței factorilor privind aprovizionarea și asigurarea cu resurse materiale</i> - <i>explicarea tehnicii de analiză factorială a indicatorilor la devierea volumului producției fabricate</i>	1. Analiza programului de producere a unității comerciale 2. Analiza asigurării și utilizării resurselor umane în unități comerciale 3. Analiza resurselor materiale ale unității comerciale 4. Analiza aprovizionării și asigurării întreprinderii cu resurse materiale și a eficienței utilizării acestora
3. ANALIZA CONSUMURILOR ȘI CHELTUIELILOR UNITĂȚILOR COMERCIALE	
UC3. Cercetarea adecvată a structurii costului de producție, cheltuielilor întreprinderii pe tipuri de activități și căile de minimizare a acestora: - <i>determinarea structurii costului producției</i> - <i>descrierea analizei consumurilor la 1 leu producție fabricată</i> - <i>relatarea tehnicii de analiză factorială a consumurilor directe și indirecte în costul producției</i> - <i>expunerea modului de analiză a cheltuielilor întreprinderii pe feluri de activități</i> - <i>examinarea modului de analiză a costului la 1 leu venit din vânzări</i>	1. Descrierea economică a cheltuielilor aferente activității economice 2. Analiza cheltuielilor la 1 leu producție fabricată 3. Analiza cheltuielilor aferente activității economice pe componente structurale 4. Analiza cheltuielilor materiale și cu forța de muncă 5. Analiza cheltuielilor financiare.

– explicarea tehnicii de analiză a ratelor de rotație a activelor	6. Analiza rotației activelor 7. Analiza surselor de finanțare a activelor a unităților comerciale
4. ANALIZA PERFORMANTELOR ENTITĂȚII PE BAZA RENTABILITĂȚII	
UC 4. Identificarea pragului de rentabilitate al entității comerciale cu producție omogenă, eterogenă și pe tipuri de produse, și a corelației Cost – Volum – Profit: – descrierea tehnicii de analiză factorială a profitului (pierderii) din activitatea operațională (profitului brut) și din activitățile neoperaționale – expunerea modului de analiză a repartizării profitului; – relatarea indicatorilor rentabilității – distingerea analizei indicatorilor rentabilității producției – descrierea și aplicarea modelelor analizei factoriale ale rentabilității activelor	1. Analiza dinamicii și structurii profitului (pierderii) până la impozitare 2. Analiza rezultatului din activitatea operațională și din activitățile neoperaționale 3. Analiza rentabilității producției 4. Analiza rentabilității activelor

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unitățile de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Studiul individual
			Teorie	Practică	
1	Bazele ale analizei economico-financiare	18	8	4	6
2	Analiza rezultatelor activității de producție și comercializare	24	10	8	6
3	Analiza consumurilor și cheltuielilor unităților comerciale	24	8	6	10
4	Analiza performanțelor entității pe baza rentabilității	24	10	6	8
	Total	90	36	24	30

VII. Studiul individual ghidat de profesor

Materiile pentru studiul individual	Produsele de elaborat	Modalitățile de evaluare	Termenii de realizare
1.BAZELE ALE ANALIZEI ECONOMICO-FINANCIARE			
1.Exemplificarea tipurilor de analiză economico – financiară. 2.Etapele activității practice de analiză. 3.Aplicarea metodelor cantitative și calitative de analiză a activității economico – financiare a	Referat; Prezentări; Studiu de caz	Comunicări, Derularea de prezentări	Săptămâna 1-3

întreprinderii.			
2. ANALIZA REZULTATELOR ACTIVITĂȚII DE PRODUCȚIE ȘI COMERCIALIZARE			
1. Sursele principale de informație pentru analiza programului de producere. 2. Analiza din punct de vedere intensiv și extensiv al resurselor umane. 3. Analiza eficienței utilizării resurselor materiale.	Referat; Studii de caz; Proiect individual	Comunicări, Derularea de prezentări; Prezentarea portofoliilor.	Săptămâna 4-6
3. ANALIZA CONSUMURILOR ȘI CHELTUIELILOR ALE UNITĂȚII COMERCIALE			
1. Analiza structurii costului producției. 2. Analiza cheltuielilor materiale. 3. Analiza cheltuielilor cu forța de muncă. 4. Analiza rotației activelor.	Studiu de caz; Prezentări; Portofoliu	Comunicări; Derularea de prezentări	Săptămâna 7-11
5. ANALIZA PERFORMANȚELOR ENTITĂȚII PE BAZA RENTABILITĂȚII			
1. Analiza veniturilor întreprinderii pe feluri de activități. 2. Analiza factorială a profitului. 3. Analiza rentabilității producției. 4. Analiza rentabilității activelor.	Studiu de caz; Proiect individual; Portofoliu	Comunicări; Prezentarea portofoliilor.	Săptămâna 12-15

VIII. Lucrările practice recomandate

- 1 Organizarea practică a activității de analiză economico-financiară.
- 2 Metodele de calculare a indicatorilor ce caracterizează activitatea economico-financiară a entității.
- 3 Aprecierea generală a dinamicii și îndeplinirii programului de producție pe baza indicatorilor valorici.
- 4 Analiza programului de producție a întreprinderii.
- 5 Cuantificarea influenței factorilor la modificarea veniturilor din vânzări.
- 6 Analiza asigurării cu resurse umane și a eficienței utilizării acestora.
- 7 Analiza asigurării cu mijloace fixe și utilizării acestora la întreprindere.
- 8 Analiza aprovizionării și asigurării întreprinderii cu resurse materiale și a eficienței utilizării acestora.
- 9 Analiza cheltuielilor la un leu producție fabricată.
- 10 Analiza costului pe producție.
- 11 Analiza rezultatului economico-financiar al entității.
- 12 Analiza rentabilității producției și a rentabilității pe produse.

IX. Sugestiile metodologice

Asigurarea metodică a procesului de predare-învățare-evaluare se va realiza de către cadrele didactice care propun elevilor pachetul de materiale necesar:

- ☞ suport informațional pentru fiecare unitate de curs;
- ☞ materiale pentru activitate în auditoriu pentru fiecare unitate de curs din planul de învățământ (curs de lecții, planuri pentru seminare, indicații metodice etc.);
- ☞ materiale-suport pentru activitatea de învățare individuală a elevilor, materiale pentru autocontrol/autoevaluare la fiecare unitate de curs, inclusiv, studii de caz, teste de control, teste-grilă, întrebări pentru examene etc.

Pe parcursul procesului de predare – învățare – evaluare vor fi utilizate cele mai eficiente metode, procedee și mijloace de învățare în dependență de capacitățile individuale ale elevilor.

La alegerea strategiilor didactice se va ține cont de următorii factori: scopurile și obiectivele propuse; conținuturile stabilite; resursele didactice, nivelul de pregătire inițială și capacitățile elevilor, competențele ce trebuie dezvoltate. Se recomandă aplicarea metodelor interactive de lucru cu elevii, cum ar fi investigarea, descoperirea, simularea, prezentarea, etc.

Metodele active și interactive au multiple valențe formative care contribuie la dezvoltarea gândirii critice, la dezvoltarea creativității, implică activ elevii în învățare, punându-i în situația de a gândi critic, de a realiza conexiuni logice, de a produce idei și opinii proprii argumentate, de a le comunica și celorlalți, de a sintetiza/ esențializa informațiile, de a se încadra ușor în activitatea profesională și se bazează pe învățarea independentă și prin cooperare, elevii învață să respecte părerile colegilor.

Dintre recomandările pe care cadrul didactic le -ar putea aplica sunt:

Nr. crt.	Unitățile de învățare	Strategiile didactice, metode, procedee
1.	Bazele ale analizei economico-financiare	Discuția didactică, clusterul, problematizare, învățarea prin descoperire, lucru în grup, GPP, SINELG.
2.	Analiza rezultatelor activității de producție și comercializare	Știu / vreau să știu / am învățat, dezbateră, demonstrație, explicația, studii de caz, învățare prin descoperire, gândirea critică, brainstorming, analiza evenimentelor promoționale.
3.	Analiza consumurilor și cheltuielilor unităților comerciale	Explicarea, demonstrația, dezbateră, problematizarea, simularea, gândirea critică, brainstorming, studiu de caz.

4.	Analiza performanțelor entității pe baza rentabilității	Experimentul, demonstrația, conversația didactică, problematizare, cubul, analiza evenimentelor promoționale.
----	---	---

Studiul individual al elevului ghidat de profesor este realizat pe fiecare temă, propunându-se în acest scop sarcinile respective.

X. Sugestiile de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea reprezintă un proces complex de comparare a rezultatelor activității instructiv-educative cu obiectivele planificate (evaluarea calității), cu resursele utilizate (evaluarea eficienței) sau cu rezultatele anterioare (evaluarea progresului).

Evaluarea profesorului va constitui actul didactic complex, integrat întregului proces de învățământ, ce va asigura evidențierea cantității cunoștințelor dobândite și valoarea (nivelul, performanțele și eficiența) acestora la un moment dat – în mod curent, periodic și final.

Pentru elev evaluarea este mijlocul prin care el este perceput de profesor și cum îi apreciază această pregătire (însă nu întotdeauna evaluarea profesorului coincide cu autoevaluarea făcută de elev propriei sale pregătiri).

Evaluarea implică trei componente interdependente:

☞ **Controlul** (verificarea) constituie componenta evaluării de constatare de către profesor a volumului și a calității cunoștințelor teoretice și practice dobândite de elev;

☞ **Aprecierea** constituie componenta evaluării care asigură estimarea (evidențierea) valorii, a nivelului și a performanțelor, competențelor dobândite de elev;

☞ **Notarea** constituie componenta evaluării care realizează măsurarea și validarea rezultatelor pregătirii elevului în urma controlului și aprecierii, care se realizează prin anumite semne (coduri și simboluri) convenționale, denumite note.

Pentru a fi sigur că aprecierile formulate la sfârșitul unei activități sunt cât mai aproape de realitate, se utilizează o varietate de tehnici sau metode, acestea completându-se reciproc. Procesul de predare/învățare/evaluare cuprinde:

- ✚ **Evaluarea inițială**, realizată la începutul procesului de predare/învățare/evaluare;
- ✚ **Evaluarea continuă** sau evaluarea verbală realizată în timpul procesului de predare/învățare/evaluare utilizând diverse metode, strategii didactice;
- ✚ **Evaluare formativă**, desfășurarea rezultatelor și abilităților, revenirea asupra celor învățate pentru a le corecta și a facilita trecerea spre o altă etapă, este orientată spre un ajutor imediat și încearcă să coreleze competențele elevului (inclusiv nevoile, interesele) cu

caracteristicile conținuturilor de învățat. Se va desfășura cu regularitate sub forma unor teste ce vor include fișe de lucru, exerciții, prezentări grafice și va fi utilizată cu scopul de a recapitula și sistematiza cunoștințele obținute;

✚ **Evaluarea sumativă**, indică nivelul la care a ajuns un anumit elev la sfârșitul cursului dat, aceasta se produce „la termen”, fiind o evaluare finală, și se bazează pe informații obținute în urma unui examen, ce va conține diverși tipuri de itemi din conținuturile cursului;

✚ **Evaluarea lucrului individual al elevului ghidat de profesor**, ca o componentă novice, dar la fel de importantă a procesului de evaluare, presupune accesul la componentele de studiu individual asistat de profesor. Evaluarea se va desfășoară sub două forme: evaluarea continuă și evaluarea finală a portofoliului, ca element ce implică activ elevul în crearea, colectarea și selectarea produselor care satisfac scopul acestuia. Astfel, evaluarea continuă, este desfășurată în permanență, progresiv, în timp ce elevii studiază anumite unități de conținut, iar cea finală este cea finală este efectuată la sfârșitul unității de curs.

Nivelul de formare și dezvoltare a competențelor profesionale specifice se va evalua în baza următoarelor produse:

Nr. crt	Produsele pentru măsurarea competenței	Criteriile de evaluare a produselor
1	Argumentare orală	- corectitudinea formulării temei; - structurarea logică a tezelor propuse pentru discuție; - apelarea la propria experiență în argumentare; - utilizarea corectă a mijloacelor orale de exprimare.
2	Argumentare scrisă	- corectitudinea formulării temei; - selectarea și structurarea logică a argumentelor; - apelarea la propria experiență în explicarea supozițiilor; - utilizarea limbajului de specialitate, respectând normele lingvistice.
3	Studiu de caz	- corectitudinea interpretării studiului de caz propus; - calitatea soluțiilor, ipoteze propuse; - corectitudinea lingvistică a formulării; - logica formulării; - rezolvarea corectă a problemei; - aprecierea critică, individualitatea răspunsurilor.
4	Investigația	-definirea și înțelegerea problemei investigate; -folosirea diverselor procedee pentru obținerea datelor necesare; -colectarea și organizarea datelor obținute; -formularea și verificarea ipotezei cu privire la problema luată în studiu.
5	Cercetarea	- activitatea de dobândire a cunoștințelor și rezolvarea problemelor; - control, obiectivitate, măsură, ipoteze, procedee matematice de prelucrare a datelor; - utilizează concluzii pentru producerea unui progres în teoria și practica domeniului.

6	Brainstorming	- definirea problemei; - investigarea definiției – problema; - definirea scopului ca soluție a problemei; - identificarea resurselor și limitelor (constrângerilor); - identificarea strategiilor care sunt similare sau au legătură unele cu altele; - rezumarea deciziilor de grup.
7	Demonstrație	- formularea de ipoteze; - corectitudinea ipotezei; - corectitudinea concluziei; -corectitudinea raționamentelor; - calitatea expunerii textuale și grafice.
8	Problema rezolvată	- înțelegerea problemei; -formularea și testarea ipotezelor; - stabilirea strategiei rezolutive; - reprezentarea și interpretarea rezultatelor.
9	Proiect individual	Validitatea proiectului. Completitudinea proiectului . Elaborarea si structura proiectului . Calitatea materialului folosit în realizarea proiectului. Creativitate.
10	Referat	Coresponderea referatului temei. Profundimea și completitudinea dezvoltării temei. Adecvarea la conținutul surselor primare. Coerența și logica expunerii. Utilizarea dovezilor din sursele consultate. Gradul de originalitate și de noutate. Nivelul de erudiție. Modul de structurare a lucrării. Justificarea ipotezei legate de tema referatului. Analiza în detaliu a fiecărei surse de documentare.
11	Rezumat oral	Expune tematica lucrării în cauză. Utilizează formulări proprii. Expunerea orală este concisă și structurată logic. Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză.
12	Rezumat scris	Expune tematica lucrării în cauză. Utilizează formulări proprii. Textul rezumatului este concis și structurat logic. Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză. Fidelitatea. Coerența. Progresia logică. Angajamentul autorului, aptitudine critică corect evaluată și transpusă. Respectarea modalităților de enunțare a textului sursă. Muncă pertinentă de reformulare. Stăpânirea normelor sintactice la nivel de prezentare logică a ideilor. Text formatat citeț, lizibil.

Nota finală la disciplina de studiu va fi definitivată prin însumarea rezultatelor la evaluările curente și finale. Cele 60% din 100% posibile a notei finale se constituie din media evaluărilor curente obligatorii. Iar celelalte 40% se constituie din nota evaluării finale obținută la examen.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu

Cerințe față de sălile de curs	
Pentru orele teoretice	Ecran de proiectare. Tablă. Calculator. Proiector MM.
Pentru orele practice	Ecran de proiectare. Tablă. Calculator. Proiector MM. Situatii financiare. Cercetări statistice. Planul de afaceri.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa
1.	SNC “Prezentarea situațiilor financiare”	http://contabilsef.md/
2.	Stănescu C., Ișfănescu A., Băicuși A. Analiza economico – financiară . București: Ed.Ec., 1996.	Biblioteca
3.	Țiriulnicova N., Paladi V., Gavriliuc L. Analiza rapoartelor financiare . Chișinău: ACAP, 2011.	Biblioteca
4.	Balanuță V. Analiza gestionară , Chișinău, Combinatul Poligrafic, 2003.	Biblioteca
5.	Lîsîi I. Statistica agriculturii , Ed. UASM, Ch., 2002.	Biblioteca
6.	Petcu M. Analiza economico – financiară a întreprinderii: probleme, abordări, metode, aplicații . București: Economică, 2009.	Biblioteca
7.	Cornel Crecană, Analiza economico-financiară: industrie, agricultură , București, 2006.	Biblioteca
8.	Gh, Vîlceanu, V.Robu, Analiza Economico-Financiară , ed.a II-a, Ed.Ec., București, 2005.	Biblioteca
9.	G.Ghic , C.Grigorescu, Analiza economico- financiara , București, 2012	Biblioteca
10.	1. www.contabilsef.md 2. www.contabilitate.md 3. www.maia.gov.md	

	4. www.minfin.md 5. www.statistica.md	
--	--	--